Minister
Spraw Zagranicznych

BM.6003.10.2025 / 4
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Adama Bodnara w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego, uprzejmie informuję, co następuje.

W odpowiedzi na pytania, które zawarł Pan Senator w oświadczeniu złożonym na 42. posiedzeniu Senatu 25 września 2025 roku, uprzejmie informuję, że władze polskie wspierają Międzynarodowy Trybunał Karny od początku jego istnienia oraz uważnie monitorują sytuację związaną z nałożeniem przez Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki sankcji indywidualnych na pracowników MTK i zapowiedziami ustanowienia sankcji instytucjonalnych.
W lutym 2025 r. wobec prokuratora Karima Khana USA zastosowały środki obejmujące zamrożenie aktywów w jurysdykcji USA i zakaz wjazdu. W czerwcu 2025 r. Departament Stanu ogłosił podobne sankcje wobec sędziów Reine Alapini-Gansou (Benin), Beti Hohler (Słowenia), Solomy Balungi Bossa (Uganda) i Luz del Carmen Ibáñez Carranza (Peru). W sierpniu 2025 r. lista została rozszerzona o Kimberly Prost (Kanada), Nicolasa Yann Guillou (Francja) oraz dwoje zastępców prokuratora — Nazhat Shameem Khan (Fidżi) i Mame Mandiaye Niang (Senegal).
We wrześniu sankcje zostały również nałożone na organizacje pozarządowe wspierające działania MTK.
Obywatele RP nie zostali objęci takimi środkami. Państwa, których obywatele zostali dotknięci sankcjami indywidualnymi, wspólnie z Trybunałem i krajem goszczącym Trybunał-Holandią, wypracowały mechanizmy umożliwiające funkcjonowanie i wykonywanie pracy przez te osoby w reżimie sankcyjnym.
Polska, poprzez swoich przedstawicieli, bierze udział w pracach organów Trybunału. Nasz kraj jest członkiem Biura Zgromadzenia Państw-Stron Statutu Rzymskiego, a Ambasador RP w Królestwie Niderlandów, pani Margareta Kassangana, jest wiceprzewodniczącą tego organu. Prezydium Biura reaguje każdorazowo na wszelkie przejawy działań wymierzonych przeciwko MTK, w tym sankcje. Rząd PL wspiera Trybunał również w sposób praktyczny. Polska – wychodząc naprzeciw prośbom Trybunału – wnosi swoje składki do budżetu MTK pod koniec poprzedniego roku budżetowego, przez co ułatwia zapewnienie ciągłości finansowania potrzeb tej instytucji.
W ostatnich latach Polska szczególnie blisko współpracuje i wspiera Trybunał, przyczynkiem do czego były i są naruszenia prawa międzynarodowego przez Rosję w związku z konfliktem za naszą wschodnią granicą i toczące się w związku z tym śledztwo MTK w sprawie sytuacji na Ukrainie. Wspieramy mandat MTK również środkami dyplomatycznymi, choć ze względu na swoją naturę, nie wszystkie

działania komunikowane są publicznie. Dowodem trwałego wsparcia udzielanego przez nasz kraj Trybunałowi jest podpisanie 3 grudnia 2024 r. przez wiceminister sprawiedliwości Panią Marię Ejchart umowy o wykonywaniu wyroków MTK.
Reprezentanci Polski na forum międzynarodowym, w tym wysocy funkcjonariusze państwowi, wielokrotnie wyrażali zaniepokojenie związane z nałożeniem sankcji oraz poparcie dla misji MTK. Tak, jak wskazał Pan Senator w swoim przywołanym wyżej oświadczeniu, już 7 lutego 2025 r. w Nowym Jorku Polska, jako jedno z 79 państw, złożyła wspólne oświadczenie wspierające Międzynarodowy Trybunał Karny. W podobnym tonie wypowiedział się delegat RP na nadzwyczajne Zgromadzenie Państw Stron Statutu Rzymskiego, które odbyło się w lipcu br.
Prezydent RP Karol Nawrocki w swoim przemówieniu podczas 80. Zgromadzenia Ogólnego ONZ we wrześniu również wyraził poparcie dla MTK.
Dotychczas sankcje instytucjonalne nie zostały ogłoszone. Tego typu środki mogą znacząco zakłócić funkcjonowanie Trybunału. Dlatego przedstawiciele Rządu uczestniczą w pracach instytucji Unii Europejskiej, które koncentrują się z jednej strony na wypracowaniu kolektywnej odpowiedzi na możliwe sankcje instytucjonalne, a z drugiej na podjęciu działań, które pomogą zapewnić ciągłość jego funkcjonowania. Unia ma już wypracowane mechanizmy pozwalające na złagodzenie praktycznych skutków eksterytorialnych sankcji, m.in. mające swoje źródło w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 2271/96 z dnia 22 listopada 1996 r.
zabezpieczającym przed skutkami eksterytorialnego stosowania ustawodawstwa przyjętego przez państwo trzecie oraz działaniami opartymi na nim lub z niego wynikającymi.
Jednocześnie pragnę zapewnić Pana Senatora, że w MSZ, w świetle opisanych powyżej uwarunkowań, na bieżąco prowadzone są prace analityczne dotyczące funkcjonowania MTK w zmienionej sytuacji bezpieczeństwa wywołanej m.in. decyzjami administracji amerykańskiej. Pozostajemy także w bliskim kontakcie z państwami, które, podobnie jak Polska, w pełni wspierają MTK jako centralny organ międzynarodowej sprawiedliwości karnej, wymieniając się informacjami i koordynując podejmowanie ewentualnych działań".

Z wyrazami szacunku
z up. Władysław Teofil Bartoszewski
Sekretarz Stanu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/